

Hollands Kroon houdt kernreactor voorlopig buiten de deur. 'Wieringermeer de enige optie'

Een reactor naast de deur: luchtfoto van TNO in Petten waar isotopen voor medisch gebruik worden geproduceerd. © Foto Hans van Weel

Lars van der Bel

Dinsdag 20 februari 2024 om 14:46

ANNA PAULOWNA

In navolging van Den Helder is de kwestie 'kerncentrale' ook in Hollands Kroon aanbeland. De gemeenteraad heeft er donderdagavond bezwaar tegen aangetekend, ook al konden initiatiefnemers van het CDA en LADA zich niet voorstellen dat het zover zou komen.

Ontwikkelingen rondom kernenergie in buurgemeenten blijven wel onder de nauwlettende aandacht van raadsleden en bestuurders in Hollands Kroon.

LADA en het CDA hebben de kwestie aangekaart omdat er in Den Helder en verschillende gemeenten in West-Friesland gewerkt wordt aan een visie met betrekking tot kernenergie.

Hollands Kroon kan daar niet bij achterblijven, was de toon van de motie die de politieke partijen donderdagavond indienden. Gevraagd werd of de gemeenteraad goedkeuring wilde geven voor een verkennend onderzoek naar de voor- en nadelen van de vestiging van een zogenoemde Small Modular Reactor (SMR).

Wat de discussie in Den Helder tot op heden heeft geleerd, is dat dit relatief kleine reactoren zijn die in tegenstelling tot de grotere op vrij korte termijn gerealiseerd zouden kunnen worden. In de stad aan het Marsdiep acht men het daarom een optie bij het behalen van hun groene ambities (in 2040 energieneutraal) en zou men op het gemeentehuis zelfs al mogelijke locaties in beeld hebben.

Uranium

Behalve de relatief korte bouwperiode en omvang verschilt een SMR niet wezenlijk van een grote reactor als in Borssele. Zo hebben ze dezelfde vestigingsvoorwaarden (stabiele geologische en klimatologische omstandigheden), dezelfde input (uranium, plutonium, koelwater) als dezelfde output (energie en radioactief afval).

Al met al is er dus niet veel veranderd sinds het thema enkele jaren geleden in de gemeenteraad van Hollands Kroon werd besproken, stelde Jip Pankras van Senioren Hollands Kroon vast. Behalve dan dat er een nieuw handzaam model op de markt is gekomen en dat het CDA ontvankelijk is gebleken voor een politieke trend waarin kernenergie in toenemende mate bespreekbaar is.

Een impressie van een kleine kerncentrale. © Aangeleverde illustratie General Electric/Hitachi

„Het lijkt me sterk dat mensen tegen gaan stemmen”, zei Matthé van Lierop (CDA) over de vele vragen die het met zich meebrengt en het verzoek verder onderzoek te verrichten naar de mogelijkheden ervan. Toch gebeurde precies dat. De motie werd zelfs met zeventien tegen elf stemmen afgewezen.

Lees ook: [Een kerncentrale in Den Helder, vlakbij de Waddenzee? 'Dat moet je niet willen'](#)

Kernenergie, toont de consensus onder tegenstemmende raadsleden van D66, GroenLinks, LADA&ANDERS!, PvdA, SHK en OHK, is een verantwoordelijkheid van het Rijk. Want: te complex en een te grote verantwoordelijkheid voor een regionale overheid. Onderzoek zou bovendien dubbel werk zijn omdat er onder de verantwoordelijkheid van het Rijk al onderzoek wordt gedaan naar uitbreiding van het aantal kerncentrales.

Uitslag

Henk van Gameren van LADA moet de uitslag tijdens de zitting hebben zien aankomen aangezien hij sprak over een gemiste kans nog voor het stemmen begon. Niettemin was het Van Gameren zelf die te denken gaf waarom onderzoek nodig is. Tijdens een afdwalend betoog informeerde hij de raad over het feit dat er in de wereld zo'n vierhonderd grote kerncentrales zijn en dat in de gemeente aanwezige bedrijven als Vattenfall en Microsoft ontwikkelingen rondom de kleine varianten met interesse volgen. Ook bleek hij op de hoogte van energieopwekking in Litouwen en schijnt hij tijdens bezoeken aan Frankrijk (waar ze 80 procent van de energie leveren) regelmatig centrales tegen het lijf te lopen. Zo eng als het allemaal lijkt is het niet, denkt hij daardoor.

Een kerncentrale in de bewoonde wereld. Deze staat in het Belgische Tihange. © Archiefphoto Mediahuis

„We moeten de kwestie met *open mind* tegemoet treden”, vindt Van Gameren. Ook om te voorkomen dat de gemeente 'weer wordt overvallen' door inpassingen vanuit het Rijk.

Koelwater

Zijn voormalige politieke partner Dorien Sibbenga weet op basis van eigen onderzoek wel alvast te verklappen waar de centrale zou komen mocht het ooit een optie worden. Op basis van een behoefte van 17500 liter (oppervlakte)water per seconde en een neiging de centrales bij bebouwing uit de buurt te houden 'zou de Wieringermeer de enige optie zijn'.

Lees ook: [Kernreactor in Den Helder mogelijk pas in 2032. Gemeente heeft al verschillende locaties in beeld](#)

Nog los van de wenselijkheid betoogde wethouder Lilian Peters donderdagavond dat een onderzoek naar kernenergie momenteel te veel zou vragen van het ambtelijk apparaat. Omdat er

al onderzoek wordt verricht naar mogelijkheden van waterstof. En omdat de gemeente ook nog met de provincie en het Rijk in de slag is over een zonnepark naast de deur en verzwaring van het elektriciteitsnet.

Een breed gesteunde suggestie binnen de raad is om de ontwikkelingen bij buurgemeente Den Helder en het Rijk af te wachten. Dat scheelt capaciteit en geld, zonder het idee voor een kernreactor definitief af te schieten. Want, zo bleek bij veel tegenstemmende raadsleden: 'we staan in bredere zin niet onwelwillend tegenover kernenergie'.

Lees ook: [Geen referendum over een kerncentrale in Den Helder tijdens de Europese verkiezingen in juni](#)

Economische voordelen

De gemeente Den Helder is op dit moment in gesprek met een partij die een SMR binnen de gemeentegrenzen wil bouwen. De insteek is vooralsnog om te zien of er draagvlak is voor de komst van een dergelijke centrale. De gemeente ziet in ieder geval 'grote economische voordelen'.